

Velenje, aprila 2011. leto 1. / številka 1

Štrekarju na pot

Dobro se spomnim prve Međimurske noči, ko sva se z Vladekom Šafaričem pripravljala za nastop. Od predsednika Draga sva dobila del napisanega besedila in ga obdelovala. Naslov skeča je bil Štrekar Bartol. Že takrat se mi je utrnila ideja, da bi s tem naslovom poimenoval neko igro, aktivnost ali kaj podobnega.

Po dobrih 14 letih sem začutil, da je začelo pešati zanimanje širšega članstva za društvo, da bo v delu društva treba nekaj spremeniti, dodati nekaj novega. Večkrat sem imel v mislih pisani medij, ki ima včasih večji učinek kot kakršna koli druga aktivnost.

Ko sem dobil v roke nekaj glasil sorodnih društev v Sloveniji in širše, sem si rekel: "Saj vendar tudi mi zmoremo nekaj takega". Izbiiranje imena je vedno kočljiva reč, če gre za ime otroka, naslova pisanega dela, ime organizacije in podobno. Vendar sem tu takoj začutil, da to mora biti Štrekar, saj gre za simboliko, ki je globoko povezana z prvimi međimurci tukaj v Velenju. To je simbolika, ki jo imajo le zelo redki kraji ali združenja. Ko sem poklical Vladeka, je mojo zamisel takoj potrdil in že začel naštevati, kako se bo dalo ta medij široko in učinkovito izkoristiti. Tudi člani izvršilnega odbora društva so ime potrdili, saj sem jih prepričal, da nobeno drugo ime ne bi moglo biti tako zelo primerno.

Ostale koncepte glede vsebine glasila, tematike pisanja, jezika, fotografij in drugo smo

oblikovali in se o njih dogovorili v uredniškem odboru, ki ga mora imeti vsak časopis.

Še nekaj mi ni dalo spati pri snovanju koncepta, namreč jezik, v katerem bo Štrekar nagovarjal bralce.

Da smo načeloma Hrvati v diaspori "večji" od samih Hrvatov v naši domovini Hrvaški, je bilo že nešteto dokazano, a da smo međimurci, to še nihče ni želel dokazovati. Tudi Štrekar nima tega namena, pa vendar...

Vsi, ki smo bili rojeni na hrvaškem in tam obiskovali osnovno šolo, smo se vsaj 8 let učili hrvaškosrbski jezik - štokavsko narečje, ki so nam ga zapisali kot materinji jezik.

Naši stari ljudje so rekli, da je to "štecunjski" jezik, ker se tako govorilo samo v "štecunu" - trgovini oziroma v državno upravnih ustanovah (sodišče, kataster, milica itd.).

Kajkavsko narečje je skoraj bilo prepovedano oziroma se v zgoraj omenjenih ustanovah ni uporabljalo.

Zato sem dobil idejo, da bi Štrekar bralce nagovarjal dvojezično in sicer v slovenskem jeziku in pristnem kajkavskem narečju.

Uradna obvestila, razne zapiske in podobno bomo pisali v slovenščini, ostale umetniške reči pa v kajkavščini. "Kaj smo mi kaj slabši od Dalmatincev na hrvaškem," je rekel Vladdek, ko sem mu omenil ta predlog.

Vsebinsko bo Štrekar obravnaval aktivnosti dela Kulturnega društva, imel pa bo tudi nekaj rubrik z zabavno vsebino in seveda nekaj za "navučiti se".

Izvršilni odbor društva se je odločil, da izvod Štrekarja, ki bo izšel najmanj dvakrat letno, vsak član društva prejme brezplačno.

Veseli bomo, če bomo od bralcev prejeli pripombe, kritike, pohvale ali prispevke, zanimive za objavo.

Vsako številko bomo bogato opremili tudi s fotografijami, saj vemo, da se radi vidimo "v novinama".

Naj s temi besedami Štrekarju zaželim uspeh in zadovoljstvo pri bralcih, tako međimurcih kot prijateljih Međimurja in kajkavskega jezika.

Srečno, Štrekar!

Matija BLAGUS, odgovorni urednik

Kako je nastalo KD "MEĐIMURJE" ali kratka zgodovina međimurcev v Velenju

Sredi petdesetih let prejšnjega stoletja, neko z razcvetom mesta Velenje, lahko štejemo za čas prihoda večjega števila delovne sile v ta kraj. Ko se je začela rast Rudnika, ki se je do tedaj oskrboval z lokalno delovno silo, in ko so narasle tudi potrebe za izgradnjo novega mesta, je začela v Velenje prihajati delovna sila iz ostalih delov takratne Jugoslavije.

Poleg delovne sile, ki je delala na železnici, tako imenovanih štrekarjev, je z večjimi gradbenimi podjetji, kot je bil na primer Gradis, oziroma z razvojem gradbene dejavnosti na Rudniku prišla tudi delovna sila za potrebe gradbeništva. Gradilo se je novo Velenje, ki je leta 2009 praznovalo 50. obletnico poimenovanja v mesto.

Med prvimi znanimi gradbinci so bili »tara-

ceri«, predvsem pa je bil znan obrtnik Rudolf Ilijaš iz Hodošana »s svojim dečkima«.

Ta čas lahko štejemo za pričetek organiziranja prihoda međimurcev v Velenje. Nadaljnji razvoj Velenja, zlasti izgradnja Termoelektrarne v Šoštanju, je sredi sedemdesetih pritegnil še večje število priseljencev. Ne obstajajo natančni podatki o njihovem številu, vendar se predvideva, da jih je takrat bilo preko 350, nekaj z družinami, nekaj samostojno.

Sedemdeseta leta so bila predvsem pomembna zato, ker je takrat veliko družin pridobilo stanovanja ali gradilo svoje hiše.

Za međimurce je bilo značilno, da so še zmeraj zelo radi odhajali »dimo«, saj so dom imeli zelo blizu v primerjavi z ostalimi prebivalci, ki so prišli iz ostalega dela Jugoslavije.

Želja po organizirani združitvi međimurcev je obstajala že sredi osemdesetih let, vendar si je takratna oblast takšen način združevanja napačno razlagala in zato ni bil dovoljen.

Po nastanku novih držav na področju bivše Jugoslavije ter s tem tudi Republike Hrvaške in Republike Slovenije, in ob večji demokratični svobodi se je sredi devetdesetih let ponudila ideja, ki smo jo međimurci izkoristili 7. aprila 1997.

V Vegradovi sejni sobi se nas je zbralo 26 međimurcev in ustanovili smo iniciativni odbor za organizacijo društva. Odbor je vodil Drago Blagus.

Ustanovna skupščina je bila 13. junija 1997 in ta datum se lahko šteje za pričetek delovanja društva. Takrat smo se dogovorili, da se bo društvo imenovalo "Kulturno društvo Međimurje Velenje".

Osnovna naloga poleg zbiranja in srečevanja međimurcev je bilo negovanje tradicije međimurskih običajev in šeg.

Pravila društva smo zapisali v svoj Statut, društvo pa deluje v skladu z Zakonom o društvih Republike Slovenije.

Vsebinsko dela društva vsako leto dopolnimo in dogovorimo z novimi programi, ki jih v obliki nastopov, srečanj ali pisane besede predstavimo članom društva ali prijateljem Međimurja.

Tako smo leta 2005 oblikovali tamburaško skupino, v januarju leta 2006 pa folklorno skupino.

Danes obe skupini tvorita osnovno aktivnost društva, ki je prepoznavna ne samo v Velenju, temveč tudi širše, tudi v naši domovini Hrvaški.

Znana je naša "Međimurska noć", prireditev društva, na kateri prikažemo delo in vse dosežke društva. Takšnih prireditev smo organizirali že 13.

Ostala druženja so v obliki piknikov, skupnih izletov in literarnih večerov.

Društvo vodi izvršilni odbor, čigar naloga je kreativno vodenje društva in usmerjanje v prihodnost.

Društvo je 14 let kot predsednik zelo uspešno vodil Drago Blagus in s svojim delom pustil neizbrisani pečat v delu društva.

Društvo danes šteje 250 članov. Članstvo v društvo je odprtega tipa, tako da so člani društva tudi zelo znani Velenjčani.

Društvo se financira iz članarine. Ostali glavni viri financiranja so še sredstva iz razpisov Javnega sklada Republike Slovenije za

kulturne dejavnosti, sredstva iz razpisov občinske kulturne skupnosti, pomoč Republike Hrvaške preko veleposlaništva ter sredstva raznih sponzorjev ob prireditvah.

Društvo je član Zveze kulturnih društev Šaleške doline in Skupnosti hrvaških društev v Sloveniji.

Društvo sodeluje tudi z sorodnimi društvi v okviru občine na skupnih nastopih in z društvi Republike Hrvaške in Madžarske.

Za svoje delovanje je društvo prejelo veliko priznanj, najpomembnejše pa je »Povelja Međimurske županije za leto 2008 za izuzetne rezultate u 10 - godišnjem radu na očuvanju, promoviranju narodnih običaja Međimurja u republici Sloveniji i šire (Čakovec, 30. travnja 2008 g.)«.

Tako kot vsa sorodna društva v Sloveniji z enako vsebino delovanja ima tudi Kulturno društvo Međimurje Velenje težave pri pomladitvi članstva.

Tudi trenutna gospodarska kriza je pustila posledice na delovanju društva in udeležbi na naših prireditvah.

Želimo si, da bi naši mladi međimurci prevzeli pobudo v društvu, da bi ohranili svoje korenine, ki se jih zelo dobro zavedajo.

In leta 2012, ko bomo praznovali 15-letnico društva, si želimo, da bi jubilej obeležili z novimi programi in vsebinami.

Zapisal: Matija Blagus

Velenje, aprila 2011

Četrta volilna skupščina KD "MEĐIMURJE"

V sredo, 9. februarja 2011, ob 18. uri je v prostorih gasilskega doma Šalek potekala četrta volilna skupščina Kulturnega društva Međimurje Velenje. Skupščina je bila sklicana na podlagi Statuta društva. Po poteku

mandata dosedanjega izvršilnega odbora in predsednika društva je bilo na skupščini potrebno izvoliti nove organe društva, da bi le-to uspešno delovalo tudi naprej.

Ponavadi je zelo težko zagotoviti s statutom določeno minimalno prisotnost vsaj 50 odstotkov članov. Če to ni zagotovljeno, je s statutom predvideno, da se čas pričetka volilne konference prestavi za 30 minut, po tem času pa skupščina normalno dela in pravno-močno sklepa s prisotnim številom članov društva. Na četrti volilni skupščini je bilo prisotnih 27 članov društva.

Na dnevnem redu je bilo predvideno naslednje:

- volitve delovnih teles
- poročilo predsednika društva
- poročilo blagajnika društva
- poročilo nadzornega odbora
- razprava
- razrešnica dosedanjemu vodstvu
- volitve novega vodstva društva
- okvirni plan dela društva za leto 2011
- razno

Dosedanji predsednik društva, gospod Drago Blagus, je podal izčrpno poročilo o delovanju društva in poročilo podkrepil s prikazom nekaterih aktivnosti, med katerimi največji uspeh prav gotovo predstavlja uspešno delovanje folklorne skupine in tamburaške sekcije. Podrobno je opisal določeno problematiko, s katero se bo gotovo srečalo tudi novo vodstvo društva. Posebej je izpostavil izterjavo članarine kot enega zelo pomembnih finančnih virov za uspešno delovanje društva. Predsednik je predstavil programe, ki se financirajo iz sredstev Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, iz sredstev iz občinskega proračuna, kakor tudi iz sredstev, ki se pridobijo preko Skupnosti hrvaških društev v Sloveniji.

Na osnovi pridobljenih izkušenj naj v prihodnosti ne bi bilo težko pridobivati vsaj minimalnih finančnih sredstev za uspešno delovanje društva.

Na osnovi poročila blagajnika in nadzornega odbora je ugotovljeno, da se je s sredstvi ravnalo racionalno. Skupščina je ugotovila, da je predsednik s člani izvršilnega odbora v minulem mandatu delal zelo uspešno.

Skupščina je razrešila stari izvršilni odbor in vse člane starega izvršilnega odbora.

Na osnovi predloga volilne komisije je bil izvoljen novi izvršilni odbor v sestavi:

- Matija Blagus
- Nadica Tkalec
- Marija Kemec
- Zdenka Novak
- Ada Božič
- Vlado Šafarič
- Željko Kalšan

Po statutu mora skupščina izvoliti predsednika izvršilnega odbora za naslednje obdobje.

Za predsednika je bil izvoljen Matija Blagus, ki se je skupščini zahvalil za izkazano zaupanje.

V izvršilni odbor so bili izvoljeni naslednji člani in članice društva: Marija Kemec za podpredsednico društva, Nadica Tkalec za tajnico društva, Zdenka Novak za blagajničarko društva, ter Ada Božič, Željko Kalšan in Vladimir Šafarič za člane izvršilnega odbora.

V častno razsodišča so bili izvoljeni naslednji člani in članice društva: Franjo Tkalec za predsednika častnega razsodišča ter Ana Lepen, Leonard Ivanovič in Branko Kranjčec za člane častnega razsodišča.

V nadzorni odbor društva so bili izvoljeni naslednji člani in članice društva: Vinko Blažinčič za predsednika nadzornega odbora ter Franciska Žinič, Josip Markovič in Ivan Ko-

lonič za člane nadzornega odbora.

Stari in novi predsednik sta predstavila okvirni plan dela društva v letu 2011, ki ga bo dopolnil in sprejel še izvršilni odbor.

V plodni razpravi je Branko Lukačič predlagal, da se dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku in ustanovitelju Kulturnega društva "Međimurje", gospodu Dragu Blagusu, podeli naziv Častni predsednik društva, kar so prisotni sprejeli z velikim odobravanjem.

Skupščino so popestrili tamburaši, ki so izvedli krajši glasbeni program, tako da se je večer končal v veselem razpoloženju.

Zapisa: Nadica TKALEC

HRVATI U SLOVENIJI TRAŽE STATUS MANJINE

Predsjedniku slovenskog parlamenta Pavlu Gantarju predana je 7. ožujka inicijativa Saveza hrvatskih društava u Sloveniji za uređenje formalno-pravnog

položaja hrvatske manjine u toj državi. Inicijativu saveza koji okuplja 11 hrvatskih društvenih i kulturnih udruga u Sloveniji Gantarju je predao predsjednik Saveza Petar Antunović.

Antunović je ocijenio da bi uređenje položaja Hrvata u Sloveniji, kojih je prilikom osamostaljenja obiju država živjelo više od 50 tisuća, stvorilo materijalne i druge pretpostavke za očuvanje njihova identiteta. Tom je prilikom Antunović ukazao i na položaj koji u Hrvatskoj uživa slovenska manjina. Antunović je pojasnio da ne očekuje da inicijativa odmah bude prihvaćena, ali da je za rješenje pravnog položaja Hrvata i njihova priznanja kao manjine u Sloveniji došlo vrijeme, posebno i s obzirom na stoljetne veze

dvaju naroda

Primajući inicijativu Saveza hrvatskih društava, Gantar je rekao da je slovenski parlament već prihvatio posebnu deklaraciju o položaju pripadnika naroda iz nekadašnje Jugoslavije u Sloveniji. Deklaracijom se tim manjinama potvrđuje pravo na opstanak i razvoj na kulturnom području, te određuju njihova prava, rekao je Gantar.

Dodao je, da u sadašnjem trenutku nije realistično očekivati ustavne promjene kojima bi se omogućilo za hrvatsku ili neku drugu etničku zajednicu da dobiju status manjine priznate ustavom koji je priznat za "autohtone" manjine – mađarsku i talijansku manjinu. Što se tiče položaja slovenske manjine u Hrvatskoj, Gantar je rekao da se Slovenija kad je riječ o manjinama nikada nije zauzimala za načelo "čistog reciprociteta".

Hrvatsko izaslanstvo u slovenskom parlamentu

Inicijativu snažno podupire i Hrvatska katolička misija u Ljubljani, kao i Hrvatska matica iseljenika iz Zagreba. Činu predaje inicijative u slovenskom parlamentu nazočili su voditelj misije fra Marko Prpa i ravnateljica HMI-a Katarina Fuček.

Slovenski ustav priznaje samo dvije manjine u Sloveniji, mađarsku i talijansku, iako su s 0,32 i 0,11 posto udjela u stanovništvu najmalobrojnije. Hrvatskoj zajednici u Sloveniji još uvijek nije priznat status nacionalne manjine, unatoč njezinoj autohtonosti i brojnosti (prema popisu stanovništva u Slo-

veniji 2002. godine 35.642 osobe su se izjasnile kao Hrvati, a 54.079 osoba se izjasnilo da im je hrvatski materinski jezik).

Preuzeto iz mjesečne revije Hrvatske matice iseljenika "MATICA" broj 3/ožujak 2011

PLES NAS ZDRUŽUJE

srećanje folklornih skupin manjinskih etničkih skupnosti u Mariboru

V nedjelju, 27. marca 2011, se je naša folklorna skupina s tamburaši u Mariboru udeležila srećanja folklornih skupin manjinskih etničkih skupnosti z nazivom "Ples nas združuje".

Lahko bi rekli, da smo že "stari mački", saj je bila to že druga udeležba naše folklorne skupine in tamburašev na tovrstnih srećanjih.

V lepem nedeljskem popoldnevu smo se s avtobusom napotili v Maribor na srećanje. Umetniška voditeljica skupine, gospa Neva Tramuš, je za to srećanje prijavila splet mećimurskih plesov pod naslovom "O, ti baba nora".

Tako kot vedno so se tudi tokrat dobro odre-

zali tamburaši in vokalni solist Leon Ivanovič.

Predstavilo se je 12 skupin iz cele Slovenije. Srečanje se odvija pod pokroviteljstvom Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in ga vsako leto priredijo v dvorani Union v Mariboru.

Naš letošnji nastop je bil eden od najboljših, saj zajema vse zahtevane kriterije našega izročila. Dobili smo zelo lepe pohvale in dobrodošle pripombe, ki jih bo naša umetniška voditeljica pri pripravi na nov nastop zagotovo upoštevala.

Po veselem srečanju z ostalimi udeleženci smo se z obljubo, da se naslednje leto ponovno srečamo, in v dobrem razpoloženju vrnili v naše Velenje.

Zapisala: Marija Kemec

Bili smo na dnevu Romov

Naši tamburaši in folklorna skupina so 4. aprila 2011 od romskega društva "Romano vozo" iz Velenja prejeli povabilo na nastop v dvorano Nova v Velenju. Nastop je bil ob dnevu Romov, ki ga praznujejo vsako leto devetega aprila.

Nastopili smo z spletom plesov pod naslovom "O, ti baba nora" in solo nastopom Leona Ivanoviča z tamburaši.

Poleg naše skupine so nastopili še Šaleška folklorna skupina Koleda iz Velenja, Srbska folklorna skupina "Dr. Mladen Stojanović" iz Velenja, Bošnjaško mladinsko folklorno društvo iz Velenja, literati, romska skupina "Romano vozo" iz Velenja in romske skupi-

ne iz Maribora, Murske Sobote in Ljubljane.

Proslave se je udeležil tudi župan Mestne občine Velenje, gospod Bojan Kontič, ki je ob tem srečanju izrazil veliko zadovoljstvo, saj je na zanimiv način predstavilo večkulturnost Mestne občine Velenje.

Ob tej priložnosti je naše društvo prejelo pisno zahvalo za udeležbo.

Želimo si še več takih srečanj.

Zapisal: Matija BLAGUS

Naši tamburaši na tv odaji HTV "Lijepom našom"

Naše društvo je dobilo vabilo od HRT iz Zagreba za sodelovanje v zelo znani in popularni oddaji "Lijepom našom".

Javno snemanje oddaje je bilo 10.3.2011 v dvorani "Tabor" v Mariboru s pričetkom ob 20. uri.

Na nastop je bila povabljen samo tamburaška skupina KD "Međimurje". Skupina je nastopila s pesmijo "U proljeće kad procvatu jabuke".

Ob ubranem igranju skupine jo je zelo dobro zapel naš "stari as" Leon Ivanovič. Za dober

nastop so naši izvajalci dobili zelo velik aplavz. Naša skupina je bila z nastopom zelo zadovoljna, saj so nastopili skupaj z zelo znanimi zvezdami kot so Severina, Zlatko Pejaković, Alfi Nipič, Željko Bebek, Mirko Švenda – Žiga, in še veliko drugih znanih in popularnih izvajalcev

Na take nastope smo zelo ponosni, saj nam dragocene izkušnje iz nastopanja na tako velikih prireditvah veliko pomagajo pri scenskem nastopu in stiku z občinstvom.

Ob takšnih priložnostih se tudi predstavimo širši javnosti in jim predstavimo naše dosežke.

Zapisal: Matija Blagus

LITERARNI KOTIČEK

Moji drugarici ftruc

Bilo je kesno jesensko dopodne, došli smo z polja. Krave sem razpregel i odpeljal v štalo.

"Matek, kravama dej vodo!"

"Kaj mama, kaj si rekla?"

"Napoji krave, kaj si gluhi?"

Fletno sem včinił kaj mi je rekla, jer se mi žurilo v školo. Opral sem si roke i lice, za bose noge ni bilo časa i bežal v školo. Skoraj sem zamudil, moja drugarica je već bila v razredu.

"Kad si već zakasnio, otiđi u zbornicu po imenik" mi je rekla moja drugarica Anica.

"Kaj ste rekli, drugarica?" Išče sem ni rekel do kraja, a drugarica me tak pljusnula da sem sve zvezde videl.

"Kako to govoriš, jeli se kaže KAJ ili MO-LIM?"

Spustil sem oči, zmislil sem se pred pol vure kak sem pital mamo kaj moram napraviti i kaj je ve bilo nompak.

"Molim drugarice, što moram donijeti?"

Istina je da smo jako teško delali te den, ali kak me je bolelo od te pluske, pak ne na licu, tu v srcu. Bil sem dober đak, iz hrvatskega jezika nigdor nesem imel manje od četvorke pak niti v čakovečkoj školi, znal sam dobro reciterati i Gorski vijenac, a još bolje Cici-ban dober dan od Župančića.

Domaj smo navek govorili međimurski, osim ako smo išli v zadrugo, de je Naci prodavač govoril štecunjski. Nešteri naši ljudi koji so dišli v svet pak makar i v Prilok, mam so počeli govoriti štecunjski. Posebni so bili naši štekari koji so govorili neštere slovenske reči. Znam soseda Rofija šteromo so dali cono Srajca jer se za robačo teško zmislili.

Navek, pak i denes mi ni jasno zakaj smo mi koji naj bi govorili kajkavski tak s strahu to delati, a kad poslušam dalmatince, još

malo pak bodo meli svoje narečje za službeni jezik.

Tega mojega jesenskega dneva se čuda pot zmislim, a pogotovo ko poslušam na radio kad se peljem v Međimurje kak mladarija nezna niti reči međimurske ali pak neče govoriti.

Isto je z međimurskimi pesmami. Međimurci imamo tak lepe pesme, to so negda znali povedati stari ljudi gda so popevali na jedinomu radiu v seli.

Znomo se faliti z našimi velikani dr. Žgancem, Florijanom Andrašcem i drugimi, a našo deco nebrema nagovoriti kaj bi popevali i govorili međimurski.

Da sam kot srednješkolec v Vartaždinu gledal Matijaša grabancijaša dijaka od Tituša Brezovačkoga v šterem je glumil nezaboravni Franjo Majetič, doživel sem prvi pot takvo zadovoljstvo, i v srcu mi je zaigralo od ponosa kako lepo je govoriti kajkavski.

Unda sem si rekel: "Moji drugarici ftruc bom navek govoril kajkavski, navek međimurski."

Zbogom!

Matek BLAGUS – Đurkanov

Kalamper

Bila sam mala, stara devet let a moja stopola so već bila dog a 15 cm. Moralo je biti tak nekak, a kak to znom ? Vam bom ve povedala.

Bilo je v sredini aprila, zima pak tak, kaj je išče se drftalo od mraza a najbolje jo, jer vam je mena naveka zeblo. Japa i mama so se spominali da je već došlo i vreme za saditi kalampera. Samo se išče bilo tre dogovoriti na šteri zemlji i kak ? Što bo sadil ? To se itak znalo: japa, mama, bakica i jo, jer so moje sestre još bile male ili pak so se išče ne narodile. Dobro ste prečitali, bakica to vam je malo ljepše rečeno stora mama, samo ka

smo mi njih, tak zvoli. A zakaj ? Jee to vam bom povedala drugi pot.

Na šteri zemlji se bo posadil kalamper je odredil japa. A kak ? Noto pak je napeljal, kaj je povedala mama. Mama mu je furt jampot govorila, kaj mi naš ve pok sega gnoja, ke je išče v gnojni grabi, odpeljal za kalamper, nekaj ga išče nucam na vrtu za povrtelj. A japa vam je bil joko prefrigani i samo je čakal, ka mama nekaj takvoga reče, kaj ji je mom mogel dodeljiti delo. Znoš kaj? Unda bi najbolje bilo, kaj gnoja ne razmečemo po cele zemlji kakti po sploh, ampak direktno v jamice pod kalamper. Tak ti bo kalamper dobio najveć gnoja a mi najveć kalampera. I bormeš vam se tak i dogodilo i to već drugi den. Jo sam ne bila v školi, bila je sobota a brez moje pomoći nej nikak išlo.

V jutro zarona smo se stali i na kola nameitali na pol narezanoga kalampera, ornice, pljuga, storo vedrico, malo kontico, storo stroganjo, čižme i fertofe. Japa i mama so zapregli krave a unda smo se si lepo poseli na kola.

Idemo v ime božje, dejte Šeka i Vidra, kaj dnes išče nekaj naprovimo. Kola so se preme knola, se je drnkalo i cvenketalo, jer unda smo vam domaj išče meli drvena kola z dreki e drovenimi kotoči z železnimi šinjami.

I tak pomalji, hok, čali, smo vam mi lepo došli na Dorabošico. To so vam polja med Krojevcom in Hemuševcom.

Tak smo bili kak v vojski. Saki je imel svoje ga posla. Jo sam vam vodila sermaško Šeko štera je vljekla pljuga. Pljuga pak je japa trdo pretiskal v zemljo i ž njim delal jamice za kalamper. Moja zadaća je bila hoditi lepo krej Šeke i voditi jo rovno, kak je išla međa, kaj so unda i redi bili rovni. Japa je za pljugom stolno usmerjal ve mene a ve Šeko, furt jampot je bilo hok, čali, vrog ti vuho, kaj ne znaš rovno hoditi ? A jo sam nigdor ne znola ali je to govoril meni ali kravi, stolno je nekaj ne bilo po njegovom.

Bakica so bili mom za japom z vedricom kalampera, šteroga so janoga po janoga nametali v friške jorke. Janoga od drugoga tak dalko, kak daj bili meli mero v rokaj.

Mama si je obula store gumene čizme, zvezala si je robca koli glove i so se zamotala v stori fertof, kak mumija. Unda si je bogica s kupa gnoja, navoženoga prejšnji den, namekala puno stroganjo. Stroganjo si je zdigla na bok. Z janom rokom je držola stroganjo a z drugom je z nekvimi storimi rokavicami jemala gnoja i lepo ga podmetovala v jamice k pometonomo kalampero.

I tak lepo gori doli, gori doli, dok je japa ne rekel: no dobro ve je nekaj jomic naprovljenih, ve puca ti mej dej vojko jo si bom som pomalji gonil i delal jamice a ti idi z bakicom sadit kalampera. Vidiš, da mama mora stoti i čakati s težkom stroganjom, bakica več ne dospejo. Bakica so več bili stori, pak jim je sodnja kalampera išla joko pomali a i jo sam se več nahola. Vođenje krave me je ne išlo več tak lepo, kak od početka.

Kontico sam napunila s kalamperom i stola v svoj red a bakica so mi pokazali, kak je kalampera janoga po janoga treba saditi 30 centimetrov vkrej, janoga od drugoga. Pokozali so mi, kak naj jano nogo dom pred drugo i lepo perd prvo položim kalampera z prerezanim delom obrnjenim na doli. Pak znoš zračunati, tvoje 2 stopole nanesejo rono tuljko, kuljko mora biti od janoga kalampera do drugoga. I tak sam unda seznama, da so moja stopala dogra 15 cm

Fejst smo se žurili, ka smo kalampera posadili i potrosili gnoja dopolneva. Obeda i vodo smo meli sobom. Mogli smo iti mom tam na zemlji i jest... A unda, da smo se nabedovali sma jo z Vidrom i japa s pljugom lepo pomali kalampera i zagrnoli.

I tak je kalamper imel srečo, kaj je pok mogev rosti a mi ka smo fčinili išče jano pretu-ljetno delo.

A što je pri tem meli vekšo srečo jo, kaj sam

se to se nafčila ali kalamper, ke i ve negde roste, pak si premislite somi...

Daj vam Bog zdravje!

Marija Kemec

ŠTREKARI

Z svojega grunta vu svet so
neso znali kaj jih tam čaka.

Radničko opravo zeli,
meštirjo spakovali.

Žalosnoga srca doma so stavili,
k boljemo životu se zravnali,
ali v rodno hižo navek se vrnoli.

Tu japa i mama stori su ga čakali,
a tožno lice skriti niso mogli.

Pak tu su se rodili,
v školo i cirkvo hodili.

Kuruznuga kruha čudaj pojeli,
jer mesa niso navek meli.

Te penezi tožni v svet so ljudi natirali,
svojo ljubljeno doma so stavili
i celi tjeden na njo mislili.

Petek komaj se čakav,
od veselja skoro saki čovek je zaplakav.

Išli so dimo družino pogledati,
i z dečicom se malo poigrati.

Cug mašina ta vesela lica
v petek je dimo peljala,

a v nedelju žalosna srca pune vagone mela.

Den, mesec leto za letom

tak fletno so prešli kak fčera je bilo,

a več su stari postali.

Željo za rodnom grudom neso nigdar zgubili.

Čoveko našemo delati je lepo,

pak ga morete najti po celomo sveto.

Kam god se obrneš naš človek je tam,

Ali srce ga vleče dimo i v rodni kraj.

Medimurje, to je njegov zavičaj!

LJUBICA ILIJAŠ

RECEPTI NAŠIH GOSPODINJ

Čokoladne kocke

Sastojci:

BISKVIT:

5 jaja

150 ml mlijeka

120 g šećera

50 g pšeničnog oštrog brašna

40 g gorkog kakaa

1/2 praška za pecivo

1 vanilin šećer

KREMA:

200 g čokolade za kuhanje

400 ml slatkog vrhnja

4 žlice narančina soka

1 žličica naribane narančine korice

4 žlice ruma

ČOKOLADNA GLAZURA:

200 g čokolade za kuhanje

100 g maslaca

PRIPREMA:

1. Žutanjke, šećer i vanilin šećer pjena-sto izmješajte.
2. Umiješajte brašno pomiješano s praškom za pecivo i kakaom, mlijeko i

na kraju lagano umiješajte snijeg od bjelanjaka.

3. Od pripremljene smjese ispecite tri biskvitne kore (vel.23x32 cm) u plehu obloženom peki papirom. Svaku biskvitnu koru pecite u pečnici zagrijanoj na 180 stupnjeva osam min.
4. U međuvremenu napravite kremu: zapišite vrhnje, prelijte ga po natrganoj čokoladi i miješajte dok se čokolada ne otopi u glatku smjesu.
5. Ohlađenoj čokoladi dodajte sok i narančinu koricu, rum i miješajte dok ne dobijeteglatku kremu.
6. Slažite naizmjenično koru i kremu tako da završite s korom koju na kraju prelijte čokoladnom glazurom.
7. Kolač se mora dobro ohladiti prije serviranja.

Klipiči

1 kg moke (ostre)

5 dcl mleka, 2,5 dcl olja

malo soli

5-6 dag kvasa

dve čajne žličke slatkorja

1 celo jajce za testo

1 celo jajce za premaz

groba sol za posip (lahko mak ali kumina)

PRIPRAVA:

Kvas zmešajte z malo mleka in slatkorja, ter pustite vzhajati. V moko dodajte ostale sestavine, pomešajte s kvasom in zamesite gladko testo.

Vzhajano testo razrežite na približno 40 kosov, in oblikujte male kroglice. Vsako kroglico razvaljajte v trikotnik in oblikujte klpič. Premažite z jajcem, posujte s soljo (makom ali kumino) in pečite na 200°C da dobijo lepo barvo. Želim Vam dober tek!

a več su stari postali.

Željo za rodnom grudom neso nigdar zgubili.

*Čoveko našemo delati je lepo,
pak ga morete najti po celomo sveto.
Kam god se obrneš naš človek je tam,
Ali srce ga vleče dimo i v rodni kraj.
Medimurje, to je njegov zavičaj!*

LJUBICA ILIJAŠ

RECEPTI NAŠIH GOSPODINJ

Čokoladne kocke

Sastojci:

BISKVIT:

5 jaja

150 ml mlijeka

120 g šećera

50 g pšeničnog oštrog brašna

40 g gorkog kakaa

1/2 praška za pecivo

1 vanilin šećer

KREMA:

200 g čokolade za kuhanje

400 ml slatkog vrhnja

4 žlice narančina soka

1 žličica naribane narančine korice

4 žlice ruma

ČOKOLADNA GLAZURA:

200 g čokolade za kuhanje

100 g maslaca

PRIPREMA:

1. Žutanjke, šećer i vanilin šećer pjena-sto izmiješajte.
2. Umiješajte brašno pomiješano s praškom za pecivo i kakaom, mlijeko i

na kraju lagano umiješajte snijeg od bjelanjaka.

3. Od pripremljene smjese ispecite tri biskvitne kore (vel.23x32 cm) u plehu obloženom peki papirom. Svaku biskvitnu koru pecite u pećnici zagrijanoj na 180 stupnjeva osam min.
4. U međuvremenu napravite kremu: zapišite vrhnje, prelijte ga po natrganoj čokoladi i miješajte dok se čokolada ne otopi u glatku smjesu.
5. Ohlađenoj čokoladi dodajte sok i narančinu koricu, rum i miješajte dok ne dobijeteglatku kremu.
6. Slažite naizmjenično koru i kremu tako da završite s korom koju na kraju prelijte čokoladnom glazurom.
7. Kolač se mora dobro ohladiti prije serviranja.

Klipiči

1 kg moke (ostre)

5 dcl mleka, 2,5 dcl olja

malo soli

5-6 dag kvasa

dve čajne žličke slatkorja

1 celo jajce za testo

1 celo jajce za premaz

groba sol za posip (lahko mak ali kumina)

PRIPRAVA:

Kvas zmešajte z malo mleka in slatkorja, ter pustite vzhajati. V moko dodajte ostale sestavine, pomešajte s kvasom in zamesite gladko testo.

Vzhajano testo razrežite na približno 40 kosov, in oblikujte male kroglice. Vsako kroglico razvaljajte v trikotnik in oblikujte klipič. Premažite z jajcem, posujte s soljo (makom ali kumino) in pečite na 200°C da dobijo lepo barvo. Želim Vam dober tek!

NASMEHNITE SE!

Vjerovali ili ne, prenosimo iz "Međimurskih novina":

"Ipak smo se fčakali kaj so naši sosedi z Hrvatske priznali kak je naše meso z tiblice jako dobro ak nej i najbolše meso kaj se more jesti vu Lepoj našoj, a i drugdi kam ga mi prodamo. I to je još nej vse. Isto tak je došla na svetlo dneva i istina gda je i naše međimorsko koščično olje, takaj, najbolše prinas vu Evropi ak nej i vu celomo sveto. Još bi vam šteuv nekaj reči: probajte meso z tiblice jesti z koščičnim oljom i to se skupa s kuruznim kruhom i slaninaj i unda bodete živeli vse do svoje smrti."

Međimurske novine, četvrtak, 15 Srpanj 2010

Muž gleda nogomet na TV i stalno prebacuje na porno kanal gdje se dvoje zgodnih mladih ljudi prepusta putenim užicima...

"Ne znam da li da gledam njih ili nogomet", reče ženi koja je dotle peglala.

"Za boga miloga, gledaj njih.", reče žena, "ti već znaš igrati nogomet!"

Koja je razlika između cirkusa i parlamenta?

U cirkusu se pametni ljudi glupiraju, a u parlamentu glupi ljudi pametuju

Lovačka: Lovac je dobro pucao samo je zec krivo trčao!

Čisto na koncu – beseda glavnega urednika in predsednika

Spoštovane članice, člani in prijatelji KD "Međimurje" Velenje!

Pred vami je prva številka našega glasila "ŠTREKAR". Ponosni smo na ta izdelek in nestrpno čakamo na vaša mnenja, vaše predloge, literarne izdelke. Skrbno bomo prisluhnili tudi vašim kritikam in jih upoštevali.

V pričujoči številki nam je zmanjkalo prostora za objavo nekaterih literarnih prispevkov naših članic in članov, za lepo kajkavsko poezijo. V prihodnji številki bomo skušali objaviti vse kaj nam je sedaj izpadlo in še kakšno novost, če bo treba tudi na povečanem številu strani.

Imamo še en cilj: lastne internetne strani s preprostim imenom <http://www.kdm.si>. Na straneh bomo objavljali novosti in dogodke v zvezi z delovanjem društva ter bolj obširno arhivo slikovnega materiala kot je to v biltenu. Upamo, da bodo strani "rojene" hkrati s 1. številko "ŠTREKARJA".

I sedaj, res čisto na koncu vas lepo in cifrasto prosim, pomagajte nam s plačilom članarine. Vaš prispevek nam veliko pomeni in nam bo pomagal pri izvajanju načrtanih dejavnosti. Najlepše se vam zahvaljujemo za vaš prispevek!

Vaš Matija Blagus, predsednik društva

ŠTREKAR – Glasilo KD "Međimurje" Velenje

Izdajatelj: KD "Međimurje" Velenje, Jerihova cesta 1, 3320 Velenje

Matična številka 1053752, davčna številka 15597156, TRR 0242 60053785579 pri NLB Velenje

Povezave: <http://www.kdm.si>, e-mail: info@kdm.si

Glavni in odgovorni urednik: Matija Blagus

Uredniški odbor: Marija Kemec, Željko Kalšan, Vladimir Šafarič

Tisk: EUROGRAF d.o.o. Velenje, naklada 200 izvodov.